

Leerblad over telwoorden en voorzetsels

Telwoorden

Met **telwoorden**, het woord zegt het al, kan je *tellen*. Je hebt twee verschillende soorten telwoorden, namelijk: **hoofdtelwoorden** en **rangtelwoorden**.

Hoofdtelwoorden

Bij **hoofdtelwoorden** horen de **aantallen**, bijvoorbeeld: *één, twee, drie, vier* etc. Je telt als het ware de hoofden.

Rangtelwoorden

Bij **rangtelwoorden** gaat het om de plaats in de rij, bijvoorbeeld: *eerste, tweede, derde, vierde* etc. Het geeft eigenlijk de **volgorde** aan.

Bepaalde en onbepaalde telwoorden

Er valt bij de **telwoorden** nog een onderscheid te maken, namelijk **bepaalde** en **onbepaalde telwoorden**.

Bepaalde telwoorden

Bij **bepaalde telwoorden** heb je te maken met telwoorden waarvan het **aantal bekend** is. Voorbeelden hiervan zijn: *eerste, twee, tachtig*.

Onbepaalde telwoorden

Bij **onbepaalde telwoorden** heb je juist te maken met telwoorden waarvan het **aantal onbekend** is. Voorbeelden hiervan zijn: *zoveelste, wat, weinig, veel, enkele*.

Voorzetsels

Voorzetsels zijn woorden als: *voor, achter, in, uit, langs, onder, boven* etc. Je gebruikt ze niet los, maar in combinatie met een ander woord, bijvoorbeeld: **op** tafel, **uit** school, **door** mij.

Vaak staan er andere woorden tussen het **voorzetsel** en het woord waarbij het hoort, zoals: **in** de kast, **tussen** mijn boeken, **na** een harde val, **door** twee leerlingen, **bij** die oude molen.

Het kooitje

Een ezelsbruggetje om veel van deze voorzetsels te onthouden is het **vogelkooitje**. Je kan bijvoorbeeld zeggen:

- de vogel vliegt **door** het kooitje;
- de vogel vliegt **in** het kooitje;
- de vogel vliegt **langs** het kooitje;
- de vogel vliegt **uit** het kooitje;
- de vogel vliegt **boven** het kooitje;
- de vogel vliegt **onder** het kooitje;
- de vogel vliegt **naast** het kooitje;
- en ga zo maar door.

Splitbaar werkwoord en voorzetsel

In een zin als: *Morgen maak ik het geld naar je over* lijkt *over* net een voorzetsel, maar dat is het hier niet.

Je hebt hier namelijk te maken met het **splitsbare werkwoord** *overmaken*. Hier is *over* dus een gedeelte van het **werkwoord** en dus geen voorzetsel.